

1.4.1 Daňová kvóta

Daňovú kvótu štát sleduje zvyčajne jeden rok. Vyjadruje sa ako podiel vybraných daní na vytvorenom hrubom domácom produkte za príslušné zdaňovacie obdobie – **daňová kvóta 1**:

$$DK_1 = \frac{D}{HDP}$$

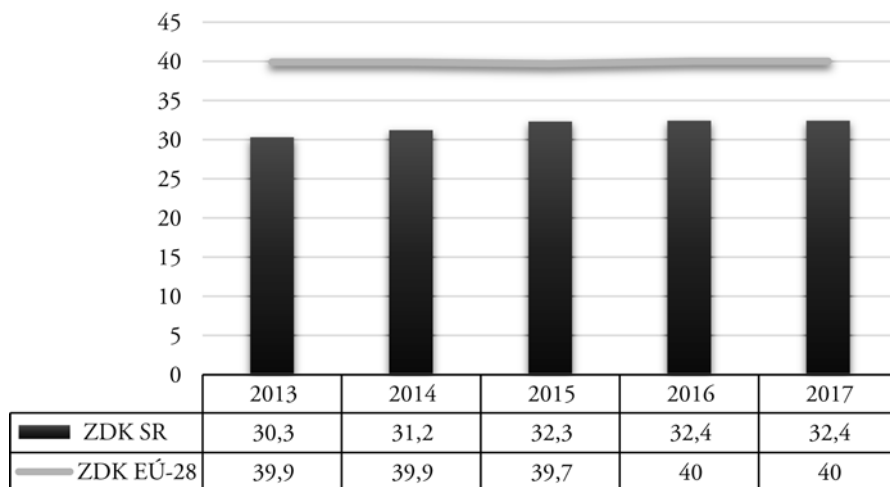
alebo ako podiel odvodov do poisťných fondov (na zdravotné, nemocenské, starobné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, ako aj zamestnávateľmi odvádzané poistné na úrazové a garančné poistenie (ďalej len „F“) na hrubom domácom produkte – **daňová kvóta 2**:

$$DK_2 = \frac{F}{HDP}$$

DK₁ a DK₂ spolu predstavujú zloženú, resp. súhrnnú daňovú kvótu vyjadrujúcu daňové a odvodové zaťaženie subjektov.

$$\text{Zložená, resp. súhrnná daňová kvóta} = DK_1 + DK_2$$

Daňové zaťaženie vyjadrené prostredníctvom ukazovateľa DK₁ a DK₂, teda zloženej daňovej kvóty, v medzinárodnom porovnaní vyjadruje podiel celkových príjmov štátu (daní, odvodov, ale aj poplatkov) na HDP, t. j. vyjadruje, akú časť ročnej produkcie ekonomiky štát vyberie a následne môže prerozdeliť. Rozdiely medzi výškou údajov, ktoré vykazuje Eurostat, a údajmi MF SR vyplývajú z ich odlišnej metodiky vykazovania tohto ukazovateľa.

Obr. 1.3 Vývoj zloženej daňovej kvóty v SR a EÚ-28 v rokoch 2013 – 2017

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov Eurostatu.

jem zo sponzorského. Zmluvou o sponzorstve v športe sa sponzor zaväzuje poskytnúť peňažné alebo nepeňažné plnenie sponzorovanému, ktorým môže byť športovec, športový odborník, tréner, inštruktor v športe alebo v športovej organizácii. Príjmy zo sponzorského prijaté profesionálnym športovcom, teda športovcom v závislom vzťahu vykonávajúceho športovú činnosť voči športovej organizácii, sú zaradené do ostatných príjmov (§ 8 zákona o dani z príjmov). Príjem zo sponzorského sa zahŕňa do základu dane po zohľadnení výšky vynaložených a riadne doložených nákladov uvedených v sponzorskej zmluve.

Amatérsky športovec

- vykonáva činnosť na základe zmluvy o amatérskom vykonávaní športu so športovou organizáciou,
- výkon športovca je obmedzený rozsahom činností (zúžený), ako aj menšou sumou odplaty.

Amatérsky športovec vykonáva šport v menšom rozsahu popri hlavnej ekonomickej činnosti (napr. zamestnanci v závislej činnosti, podnikateľskej činnosti). Ak športovec, vykonávajúci šport amatérsky, neuzavrie písomnú zmluvu, vykonáva túto činnosť bezodplatne.

S výkonom pracovných povinností môže zamestnanec v rámci jeho **závislej činnosti** dosahovať aj príjmy, ktoré **nie sú predmetom dane**. Nezdaňujú sa napr. cestovné náhrady poskytované v súvislosti s výkonom závislej činnosti do výšky, na ktorú vznikne zamestnancovi nárok podľa osobitných predpisov. Vreckové poskytované pri zahraničnej pracovnej ceste sa však považuje za zdaniteľný príjem, a to bez ohľadu na jeho výšku. Predmetom dane nie je ani hodnota poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov zamestnancovi. Zamestnávateľ tak chráni zdravie a životy svojich zamestnancov (poskytuje zamestnancom ochranné pracovné prostriedky, čistiace a dezinfekčné prostriedky, pracovné odevy, obuv a pod.). Zamestnávateľ môže zamestnancovi zabezpečiť rekondičný, resp. rehabilitačný pobyt za podmienok, ktoré stanovuje osobitný predpis. Podľa neho je účasť zamestnanca na takomto pobyte povinná. Pri posudzovaní preventívnej zdravotnej starostlivosti poskytnutej zamestnancovi sa vychádza z jeho pracovného zaradenia a charakteru pracovnej činnosti (napr. vodiči autobusovej, resp. kamiónovej dopravy, baníci, ktorí povinne v určitých časových intervaloch absolvujú preventívne prehliadky zraku).

Na zvýšenie čistého príjmu nízkopríjmového zamestnanca z vybraných činností v závislej činnosti bol od 1. januára 2009 zavedený inštitút **zamestnaneckej prémie**. Jeho zámerom je nielen zlepšiť finančnú situáciu vymedzených subjektov, ale aj zintenzívniť snahu zamestnanca zamestnať sa. Zamestnanecká prémie má adresný charakter a možno ju považovať za dodatočnú sociálnu výpomoc. Ide o príspevok štátu pre zamestnancov s nízkym príjmom. Uplatňuje sa po skončení zdaňovacieho obdobia buď podaním

- 35 % sadzba dane z osobitného základu dane – pri zdaňovaní podielu na zisku (dividendy) vyplateného, poukázaného alebo pripísaného fyzickej osobe nezmluvného štátu, s ktorým nemá SR uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia.

Daňový bonus na vyživované dieťa

Od roku 2004 sa do daňového systému SR dostal nový prvok – **daňový bonus na vyživované dieťa** žijúce s daňovníkom v spoločnej domácnosti. Odpočítateľná položka na vyživované dieťa, ktorá znižovala základ dane fyzických osôb, sa od uvedeného roku v daňovom systéme SR už neuplatňuje. O sumu daňového bonusu sa daňovníkovi **znižuje daň**. Od 1. januára 2013 môže daňovník uplatniť daňový bonus **len z tzv. aktívnych príjmov**.

Daňový bonus predstavuje sumu daňového zvýhodnenia na každé vyživované dieťa. Na jeho uplatnenie musí daňovník splniť podmienky týkajúce sa dosiahnutia zdaniteľných aktívnych príjmov:

- za zdaňovacie obdobie musí vykázať zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti, ktorých výška je aspoň 6-násobok sumy minimálnej mzdy,
- musí takisto vykázať základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorých výška je aspoň 6-násobok minimálnej mzdy, teda vykázať kladný základ dane.

Inštitút daňového bonusu narába s pojmom *minimálna mzda*. Ide o najnižšiu peňažnú odmenu, na ktorú má zamestnanec nárok.

Tabuľka 2.7

Rok	Výška minimálnej mzdy za mesiac
2007	7 600 Sk
2008	8 100 Sk
2009	295,50 €
2010	307,70 €
2011	317,00 €
2012	327,20 €
2013	337,70 €
2014	352,00 €
2015	380,00 €
2016	405,00 €
2017	435,00 €
2018	480,00 €

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Ak odpisovaný majetok (napr. zakúpený počítač, tablet a pod.) využíva aj na nepodnikateľské účely, potom sa daňovník môže rozhodnúť:

- či uplatní paušálne výdavky vo výške 80 % alebo
- vykáže výdavky v preukázateľnej výške v závislosti od pomeru využívania tohto majetku na zabezpečenie zdaniteľného príjmu.

Daňovník tak zvýši základ dane o časť nákladov (výdavkov), ktoré nebude môcť zahrnúť do daňových výdavkov (nákladov).

Rozdiely medzi daňovými a účtovnými odpismi

V praxi často vzniká rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi. Účtovné odpisy sú väčšinou stanovené tak, aby odrážali, resp. zobrazovali skutočný stav majetku subjektu k sledovanému obdobiu. Rozdiel medzi daňovými a účtovnými odpismi ovplyvňuje základ dane z príjmov, a tým aj zvyšuje alebo znižuje výsledok hospodárenia subjektu.

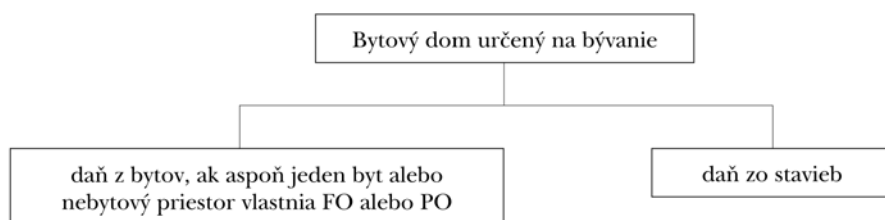
Ak sú účtovné odpisy > ako daňové odpisy → rozdiel je položka zvyšujúca základ dane.

Ak sú účtovné odpisy < ako daňové odpisy → rozdiel je položka znižujúca základ dane.

Na náročnosť zahrnutia výdavkov, ktoré sú z **daňového hľadiska uznané v plnej výške, resp. v určitej limitovanej výške**, môžeme poukázať napr. pri posudzovaní výdavkov na vzdelávanie a rekvalifikáciu zamestnancov. **Výdavky musia byť vynaložené daňovníkom v súvislosti so zabezpečením, s dosahovaním a udrжанím príjmov a zaúčtované v účtovníctve, resp. zaevidované v daňovej evidencii.** V prípade zamestnávateľa vo vzťahu k výdavkom na vzdelávanie a rekvalifikáciu zamestnanca platia jednak ustanovenia Zákonníka práce, príslušné ustanovenia zákona o dani z príjmov, ako aj ustanovenia kolektívnej zmluvy, interné predpisy zamestnávateľa, podmienky určené v pracovnej zmluve a pod.

Základnou podmienkou daňovej uznateľnosti výdavkov na vzdelávanie zamestnancov je posúdenie, či ide o také vzdelávanie a rekvalifikáciu zamestnanca, ktoré súvisia s činnosťou podnikateľského subjektu a pracovným zaradením zamestnanca.

Pri zvyšovaní kvalifikácie má zamestnanec získať nové poznatky, resp. rozšíriť vedomosti získaním certifikátu. Zvyšovanie kvalifikácie je aj zvyšovanie stupňa vzdelávania. Teda zamestnanec, ktorý má ukončené úplné stredné vzdelanie môže štúdiom na vysokej škole získať 1. alebo 2. stupeň vysokoškolského vzdelania (postupuje sa podľa ustanovenia § 140 Zákonníka práce). Zamestnávateľ **môže** zamestnancovi povoliť účasť na zvyšovaní kvalifikácie, v ktorej má zamestnanec získať určité predpoklady, resp. splniť požiadavky nevyhnutné na riadny výkon práce dohodnuté v pracovnej zmluve. Zamestnávateľ teda sám rozhoduje o tom, či súhlas na zvýšenie kvalifikácie zamestnan-

Obr. 2.10 Zdaňovanie bytového domu

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Pozn.: Pri nadobudnutí bytu sa do vlastníctva súčasne nadobúda aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu. Tie nie sú predmetom dane z bytov ani vtedy, ak sa v nich vykonáva podnikateľská alebo iná zárobková činnosť.

Základom dane z bytov je výmera podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru v m², pričom sa zdaňuje každý aj začatý m² bytu alebo nebytového priestoru. Podlahová plocha bytu je vymedzená súčtom podlahovej plochy všetkých miestností bytu a miestností, ktoré tvoria príslušenstvo bytu bez plochy lodžií a balkónov.

Pozn.: Do podlahovej plochy bytu sa nezapočítava plocha lodžií a balkónov, ale započítava sa príslušenstvo k bytu (napr. pivnica). Predmetom dane nie sú ani spoločné priestory (schodisko, kočikáreň) ani zastavaná plocha pozemku pod bytovým domom. Ak však daňovník vlastní aj prístupný pozemok, musí ho zdaňovať daňou z pozemkov.

Základná **ročná sadzba dane** z bytov a nebytových priestorov je vo výške 0,033 € za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru. Túto zákonnú ročnú sadzbu dane môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivej časti zvýšiť alebo znížiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia, pričom:

- **maximálna ročná sadzba dane z bytov za byt** nesmie presiahnuť **10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z bytov** za byt určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení,
- **maximálna ročná sadzba dane z bytov za nebytový priestor** nesmie presiahnuť **10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z bytov** za nebytový priestor určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení.

Daň z bytov a nebytových priestorov sa vypočíta ako **súčin základu dane a ročnej sadzby dane**:

$$\begin{array}{c} \text{základ dane x ročná sadzba dane,} \\ \text{resp.} \\ \text{výmera podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru} \\ \text{v m}^2 \text{ x ročná sadzba dane} \end{array}$$

3

NEPRIAME DANE

Nepriame zdaňovanie predstavuje historicky najstaršiu formu zdaňovania, ktorá mala zo začiatku podobu nepravidelných, príležitostných platieb panovníkovi, väčšinou vo forme naturálnych dávok. V období neskorého feudalizmu malo nepriame zdaňovanie podobu vyberania akcízov – daní z predaja určitého tovaru (obilia, nápojov, soli, vlny, papiera, z každého suda piva a pod.). V tomto období sa výber nepriamych daní považoval za spravodlivejší ako výber priamych daní, pretože postihoval všetky vrstvy spoločnosti bez možnosti oslobodenia. V období liberalizmu sa začali formovať ucelenejšie daňové systémy štátov pozostávajúce z priamych a nepriamych daní. Nepriamym daniam zostalo ich výsadné postavenie.

V bývalom Československu bola v roku 1919 zavedená daň z obratu (po vzore Nemecka, ktoré zaviedlo túto daň už v roku 1916). Dodávky, služby i prenájmy sa zdaňovali 1 % sadzbou dane, neskôr 2 % a v 30. rokoch 20. storočia 3 % sadzbou dane z obratu. V 30. až 40. rokoch 20. storočia bola daň z obratu najvýznamnejším zdrojom príjmov štátneho rozpočtu Československa. Po peňažnej reforme v roku 1953 bola zavedená rozdielová daň z obratu, ktorá sa uplatňovala až do roku 1991.

Daň z obratu bola typom nepriamej dane odvádzanej predovšetkým z predaja produkcie alebo z vnútropodnikového použitia tovaru. Náklady sa postupne zvyšovali, pričom čím väčší počet článkov sa nachádzal medzi výrobcom a spotrebiteľom, tým vyššia bola cena výrobkov. Daň z obratu sa vyrubovala jednorazovo ako percentuálna časť z ceny obratu a neuplatňovala sa pri dodávkach pre výrobnú spotrebu a vývoz. Koncom roku 1989 sadzobník dane z obratu obsahoval takmer 1 600 sadzieb dane v rozpätí od -291 až do +81.

Prechod na systém DPH a spotrebných daní nebol na území SR jednorazový. V januári 1991 sa sadzby dane zjednotili do štyroch základných daňových pásiem – 0 %, 12 %, 22 % a 32 %. V tom istom roku sa znížili sadzby dane, takže výrobky a niektoré služby boli zaťažené sadzbami 0 %, 11 %, 20 % a 29 %. Okrem týchto základných sadzieb dane sa vyšpecifikovali skupiny výrobkov, ktorých zdanenie presahovalo 29 % (napr. káva, čaj, alkohol, cigarety). Takto stanovená daň z obratu nahrádzala vtedy ešte nezavedené spotrebné dane. Až s účinnosťou od 1. januára 1993 bol do daňovej sústavy SR zavedený systém nepriameho zdaňovania tvorený daňou z pridanej hodnoty (univerzálna daň) a skupinou spotrebných (selektívnych) daní.

Daň z pridanej hodnoty a spotrebné dane predstavujú skupinu **nepriamych daní (daní zo spotreby)**, ktoré síce odvádza platiteľ dane, no v konečnom dôsledku zaťažia predovšetkým konečného spotrebiteľa, pretože tvoria súčasť realizačnej ceny zdaniteľ-

O povinnej registrácii za platiteľa DPH sa hovorí vtedy, keď zdaniteľná osoba dosiahne zákonom stanovený obrat²².

Výška zákonom stanoveného obratu pre povinnú registráciu je v SR **49 790 € za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov**. V prípade dosiahnutia tohto obratu je zdaniteľná osoba povinná podať na príslušnom daňovom úrade žiadosť o registráciu za platiteľa DPH, a to najneskôr do 20. dňa nasledujúceho mesiaca po mesiaci, v ktorom prekročila zákonom stanovený obrat, a platiteľom dane sa stane dňom uvedeným v *osvedčení o registrácii* za platiteľa. Dokladom registrácie zdaniteľnej osoby je osvedčenie o registrácii vydané daňovým úradom, v ktorom správca dane prideli platiteľovi *identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty*.

Identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty je nielen určitá administratívna náležitosť, t. j. zaregistrovaný subjekt je povinný uvádzať ho na všetkých ním vystavených dokladoch, ale slúži aj ako „informácia“ pre odberateľa – platiteľa, že tovar odoberá od platiteľa dane a môže si voči nemu uplatnenú daň na vstupe odpočítať.

Identifikačné číslo pre DPH zohráva významnú úlohu aj v prípade nadobudnutia tovaru z iného členského štátu (pozri predchádzajúce časti), keď je nadobúdateľ tovaru v tuzemsku povinný preukázať sa prideleným identifikačným číslom. Len v tom prípade mu totiž môže dodávateľ z iného členského štátu dodať tovar oslobodený od dane. Tento tovar potom nadobúdateľ zdaní tuzemskou daňou z pridanej hodnoty (princíp štátu určenia).

Členský štát prideliuje podnikateľskému subjektu identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty, ktoré obsahuje stanovený počet číslic a znakov. Začiatok tohto čísla tvorí prefix označujúci príslušný členský štát, v ktorom bolo identifikačné číslo pre DPH subjektu pridelené.

Národné kódy daňových identifikačných čísel štátov EÚ

Tabuľka 3.3

Štát EÚ	Kód	Štát EÚ	Kód	Štát EÚ	Kód
Belgicko	BE	Holandsko	NL	Portugalsko	PT
Bulharsko	BG	Írsko	IE	Rakúsko	AT
Cyprus	CY	Litva	LT	Rumunsko	RO
Česká republika	CZ	Lotyšsko	LV	Slovensko	SK

²² Po vstupe SR do eurozóny od 1. januára 2009 bola hranica povinnej registrácie stanovená smernicou EÚ vo výške 35 000 € (v prepočte na SK 1 054 410,-). Vzhľadom na stanovený konverzný kurz SK k € sa hranica potrebná na povinnú registráciu znížila (pred vstupom SR do eurozóny bola vo výške 1 500 000 Sk). Vzhľadom na negatívne reakcie, najmä malých podnikateľov, na zníženie hranice povinnej registrácie, bola Rada pre hospodársku krízu poverená rokovať s Európskou komisiou o zvýšení hranice povinnej registrácie za platiteľa DPH. Európska komisia schválila Slovenskej republike zvýšenú hranicu povinnej registrácie, ktorá zodpovedá hranici registrácie pred vstupom SR do eurozóny, prepočítanej konverzným kurzom (1 500 000 Sk : 30,1260 = 49 790 €). Zvýšená hranica povinnej registrácie za platiteľa DPH platí od 1. januára 2009.

Zmenou účelu použitia investičného majetku sa rozumie, ak platiteľ používa:

- investičný majetok, pri ktorom **odpočítal daň**, na dodávky tovarov a služieb bez možnosti odpočítania dane (zmena účelu použitia z 1 na 0) alebo na dodávky tovaru a služieb s možnosťou pomerného odpočítania dane (zmena účelu použitia z 1 na k), alebo na iný účel ako na podnikanie (zmena účelu použitia z 1 na 0),
- investičný majetok, pri ktorom **nemohol odpočítať daň**, na dodávky tovarov a služieb s možnosťou odpočítania dane (zmena účelu použitia z 0 na 1) alebo na dodávky tovarov a služieb s možnosťou pomerného odpočítania dane (zmena účelu z 0 na k),
- investičný majetok, pri ktorom **odpočítal pomernú výšku dane**, na dodávky tovarov a služieb s možnosťou odpočítania dane (zmena účelu z k na 1) alebo na dodávky tovarov a služieb bez možnosti odpočítania dane (zmena účelu použitia z k na 0), alebo na iný účel ako na podnikanie (zmena účelu použitia z k na 0).

Zmeny účelu používania investičného majetku
<ul style="list-style-type: none"> ● z 1 zmena na 0 alebo zmena na k ● z 0 zmena na 1 alebo zmena na k ● z k zmena na 1 alebo zmena na 0

Za zmenu účelu použitia investičného majetku, pri ktorom platiteľ **odpočítal pomernú výšku dane**, sa považuje aj **zmena výšky ročného koeficientu o hodnotu väčšiu ako 0,10**. Ak sa teda zmení v priebehu štyroch alebo 19 rokov nasledujúcich po odpočítaní dane v pomernej výške ročný koeficient smerom nahor alebo nadol o viac ako 0,10, je platiteľ povinný upraviť odpočítanú daň.

Treba poznamenať, že k **dodatočnej úprave odpočítanej dane** platiteľom dane z pridanej hodnoty v hospodárskej praxi nedochádza bežne, skôr výnimočne. Podnikateľ zvyčajne nemení charakter svojej podnikateľskej činnosti. K úprave odpočítanej dane dochádza najčastejšie pri zmene účelu použitia stavby alebo jej časti.

Na úpravu zmeny účelu využívania investičného majetku sa využíva vzťah:

$$DD = \frac{DV \times (A - B)}{5 \text{ alebo } 20 \text{ rokov}} \times R$$

kde: DD je výsledok úpravy odpočítanej dane. V prípade *záporného znamienka ide o dodatočne odpočítateľnú daň* a v prípade *kladného znamienka ide o dodatočne neodpočítateľnú daň*, teda platiteľ má povinnosť znížiť už odpočítanú daň o výsledný rozdiel;

DV – daň vzťahujúca sa na obstarávaciu cenu investičného majetku alebo vlastné náklady investičného majetku. Ide o odpočítateľnú daň uplatnenú na faktúre platiteľom dane, ktorý dodal investičný majetok, alebo o súčet dane z jednotlivých prijatých zdaniteľných obchodov, ak ide o vytvorenie investičného majetku;

Povolenie na prevádzkovanie daňového skladu zaniká dňom:

- podania žiadosti prevádzkovateľom daňového skladu o výmaz z obchodného registra alebo podobného registra;
- podania žiadosti o zrušenie živnostenského oprávnenia alebo oznámenia o ukončení podnikania;
- úmrtia prevádzkovateľa daňového skladu;
- nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení prevádzkovateľa daňového skladu za mŕtveho, ak je prevádzkovateľom daňového skladu fyzická osoba;
- nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu, o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo o zrušení konkurzu pre nedostatok majetku, alebo dňom, ktorým bolo potvrdené nútené vyrovnanie alebo povolené vyrovnanie;
- desiatym dňom odo dňa uplynutia lehoty splatnosti dane, ak splatná daň nebola odvedená a ak prevádzkovateľovi daňového skladu colný úrad úplne alebo čiastočne upustil od povinnosti zložiť zábezpeku na daň;
- desiatym dňom odo dňa uplynutia lehoty na doplnenie zábezpeky na daň, ak zábezpeka nebola doplnená v lehote;
- desiatym dňom odo dňa uplynutia lehoty určenej colným úradom na zloženie alebo doplnenie zábezpeky na daň, ak zábezpeka nebola zložená alebo doplnená v lehote určenej colným úradom;
- odňatia povolenia na prevádzkovanie daňového skladu colným úradom;
- výmazu z obchodného registra alebo podobného registra;
- zrušenia živnostenského oprávnenia za podmienok ustanovených osobitnými predpismi, ak osoba nepodala žiadosť o výmaz z obchodného registra alebo podobného registra.

V daňovom sklade sa výrobky nachádzajú v režime **pozastavenia dane**. Ide o špeciálny daňový režim spočívajúci v dočasnom odložení, posunutí vzniku daňovej povinnosti na deň, v ktorý sa výrobok (víno, pivo, lieh, tabakové výrobky, minerálny olej) uvedie do daňového voľného obehu. Daňový režim pozastavenia dane sa uplatňuje nielen v daňovom sklade, ale za určitých podmienok aj pri preprave výrobkov. V režime pozastavenia dane nie je výrobok počas výroby, úpravy, resp. dlhodobého skladovania zaťažený spotrebnou daňou a subjekt nemá viazané veľké objemy finančných prostriedkov.

Daňový režim pozastavenia dane končí uvedením výrobku, resp. predmetu zdanenia do **daňového voľného obehu**. Rozumie sa ním akékoľvek vyňatie výrobku z režimu pozastavenia dane, napr. expedícia výrobku z daňového skladu odberateľovi v SR, ktorý nie je oprávnený odoberať výrobok v pozastavení dane, resp. odberateľovi v inom členskom štáte; prepustenie dovážaného predmetu z tretích krajín do voľného obehu (ak na tento dovoz nenadväzuje daňový režim pozastavenia dane), ale aj vyrobenie výrobku mimo pozastavenia dane.

rebných daní upravuje procesná právna norma. Procesný zákon upravuje postupy pri správe daní a v podmienkach SR ide o zákon o správe daní, tzv. daňový poriadok.

Vzťahy medzi daňovou sústavou a daňovým systémom

Tabuľka 4.1

Daňová sústava Priame a nepriame dane upravené v hmotnoprávných predpisoch.
+
Správa daní Postupy a činnosti pri výkone správy daní s cieľom dosiahnuť správne a úplne zistenie, vyberanie a zaplatenie dane upravené v procesnoprávnom predpise.
+
Finančná správa Sústava orgánov a inštitúcií, ktorých právomoci sú upravené v osobitných zákonoch alebo aj v procesnom zákone.
=
DAŇOVÝ SYSTÉM

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Na správu daní sa treba pozeráť nielen z národného, ale aj z medzinárodného pohľadu, resp. z pohľadu vzájomnej spolupráce medzi krajinami v oblasti správy daní. To znamená, že existujú určité oblasti správy daní, ktoré prekračujú hranice štátu a medzinárodná spolupráca je v tomto prípade nevyhnutná. Môže ísť o medzinárodnú pomoc pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok alebo o medzinárodnú pomoc a spoluprácu pri správe daní.

Medzinárodná pomoc pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok sa týka poskytovania, prijímania alebo požadovania tejto pomoci. Ide o nasledujúce formy pomoci:

- výmena informácií potrebných na vymáhanie pohľadávky,
- doručovanie písomností súvisiacich s vymáhaním pohľadávky,
- vymáhanie pohľadávky,
- zabezpečovanie pohľadávky a iné úkony súvisiace s vymáhaním pohľadávky.

Medzinárodná pomoc pri vymáhaní pohľadávky sa poskytuje na základe vzájomnosti medzi príslušným orgánom jedného štátu a príslušným orgánom druhého štátu. Vzájomná medzinárodná pomoc pri vymáhaní pohľadávok sa uskutočňuje buď vo vzťahu k členskému štátu Európskej únie na základe osobitných predpisov, alebo vo vzťahu k zmluvným štátom na základe medzinárodnej zmluvy. Podľa toho, či ide o členský štát Európskej únie alebo o nečlenský štát Európskej únie, t. j. zmluvný štát, rozlišujeme aj jednotlivé typy pohľadávok.